

Nr 165.

Av herr **Jönsson** i Fridhill, *om tillägg till 12 § i förordningen om beviljning av fast egendom samt av inkomst.*

Genom kungl. förordningen av den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel stadgas bland annat, att all nettovinst av rörelse, som bolag, vilket på grund av kungl. förordningen av den 9 juni 1905 idkar handel med brännvin, skall oavkortad inlevereras till statsverket och då därjämte enligt bestämmelserna i sistnämnda förordning berörda bolags intressenter icke få gottgöras ränta på insatt kapital till högre än efter 5 procent årligen, skulle man tro att intresset för brännvinshandel icke i avsevärd mån skulle vara till finnandes, synnerligast som olägenheterna av rörelsen i de samhällen, dit denna handel är förlagd, framträda på ett för befolkningen ibland ganska kännbart sätt.

Emellertid är det därjämte uppenbart att bolags vinst, som i likhet med annan inkomst av rörelse taxeras till beviljning för de kommuner, vilka inom sitt område hava dylik verksamhet, kan bliva ett avsevärt beskattningsobjekt, och i ej ringa mån bidra till fyllandet av den kommunala budgeten samt i sådant avseende verka lockande för bildande av bolag och tillstyrkan av rättigheter till detaljhandel med brännvin. Mången röstberättigad, som eljest icke har intresse för hanteringen i övrigt, bidrager säkerligen till beslut om startande eller fortsättande av brännvinsförsäljningsbolag huvudsakligen med hänsyn till den kommunala inkomst sådant bolag kan bereda.

Att det icke heller är små summor, som i form av kommunal-skatter tillföras kommunerna genom försäljning av rusdrycker kan man förstå, då den vinst som tillföres staten snart nog uppgår till närmare tjugu miljoner kronor årligen och om man utgår ifrån att uttaxeringen

i de kommuner, som inom sitt område hava handel med brännvin, uppgår till 6 procent av inkomsten, tillföras sålunda kommunerna härigenom över en miljon kronor årligen.

Man kan möjligen häremot invända att på grund av den skärpning av bestämmelserna i fråga om försäljningen av brännvin, som fattades av sistlidet års riksdag och som resulterat i Kungl. Maj:ts förordning av den 3 juni 1915, varigenom bolag, som bedriver dylik försäljning, är underkastat de föreskrifter i utövändet av rörelsen, som kontrollstyrelsen lämnar, kan ifrågasätta en minskad konsumtion, vinsten vid sådant förhållande skulle bli mindre än förut.

Bland de åtgärder kontrollstyrelsen redan har vidtagit, lägger man dock märke till att bolagen i allmänhet ålagts att höja priset avsevärt å brännvin och vissa andra spritdrycker och samtidigt uppmanats att sänka alkoholstyrkan, varför man i stället torde kunna räkna med en väsentligt förhöjd vinst, om än någon minskning i omsättningen till följd av införda kontrollbestämmelser kommer att äga rum.

Med ökade vinstmöjligheter och till följd härav utsikter till större skatteinkomster har man nog icke att inom närmaste tiden emotse obenägenhet att genom bolag bedriva försäljning av rusdrycker, desto mera som affärsintresset i många fall räknar med att sådan försäljning tillför det samhälle, som inom sig inrymmer affär av dylik art, jämväl en ökad kundkrets.

Närliggande orters befolkning, som inrikta sin strävan på att icke bevilja rättighet till försäljning av rusdrycker inom den egna kommunen, få ständig erfarenhet av de olägenheter som skapas genom förekomsten av tillgång till spritinköp och tanken på de ekonomiska fördelar, som rörelsen inbringar det samhälle, där försäljningen sker, förbättrar ingalunda förhållandet.

Kunde det ekonomiska intresset i kommunerna för handel med brännvin och hänförliga varuslag fullständigt bortelimineras, är jag övertygad om att många försäljningsbolag skulle få de röstberättigade medborgarnas votum emot beviljande av rättigheter och Kungl. Maj:ts befallningshavande vid granskning av ansökningar i syfte att erhålla oktroj sakna det underlag av tillstyrkan av kommunala myndigheter som plägar vara avgörande för bifall.

För att ernå detta syftemål torde det vara nödvändigt, att bolag som avses i kungl. förordningen av 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin befrias från att erlægga bevillning, varigenom möjlighet för kommunal beskattning av inkomsten uteslutes.

Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen behagade besluta följande tillägg
till § 12 i förordningen om beviljning av inkomst:
Från utgörande av inkomstbeviljning frikallas

Bolag som enligt bestämmelserna i 12, 14 och
15 §§ av kungl. förordningen den 9 juni 1905 ute-
slutande har till ändamål att idka handel med brännvin.

Stockholm den 25 januari 1916.

Sven Jönsson.
